

ዜና

5ተኛው ዙር ሀገር አቀፍ የድልድዮች ቆጠራና ምርመራ ስራ በመካሄድ ላይ ይገኛል።

የኢትዮጵያ መንገዶች ባለስልጣን ከተቋቋመበት ከ 1943 ዓም ጀምሮ በመላ ሀገሪቱ የመንገድ አውታርን የማስፋፋትና የመንከባከብ ሀላፊነትን ተሸክሞ ላለፉት 70 አመታት የማይተካ አስተዋፅኦ በዘርፉ እያበረከተ የሚገኝ ሲሆን የመንገድ ዘርፉ በምህንድስናው ማለትም በዲዛይን በግንባታና በጥገና አቅጣጫ ብቻ ሳይሆን በተለይ በመላው አለም ትኩረት እያገኘ ከመጣው የመንገድ ሀብት ማስተዳደር እንቅስቃሴ ረገድም ኢመባ ካለፉት 15 አመታት ወዲህ አበረታች እንቅስቃሴ እያሳየ ከአፕሬሽን ስራዎችና ከሬጉላቶሪ ስራ በተጓዳኝ የመንገድ ሀብትን በምን መልኩ ማስተዳደር እንደሚገባ ልዩልዩ የፖሊሲና የስትራቴጂ እንዲሁም የአቅም ግንባታ ስራዎችን በስፋት እያከናወነ ይገኛል። የኢመባ የመንገድ ሀብት ዝርዝር መረጃዎችን በቀላሉ በካርታ ላይ ለተጠቃሚዎች ተደራሽ የሚያደርግ የመረጃ ቋት በስራ ላይ ውሏል።

የሀብት አስተዳደርን በተመለከተ ከ 1996 ዓም ጀምሮ የተዘረጋው የድልድይ ሀብት አስተዳደር ሲስተም በግንባር ቀደምትነትና በፈር ቀዳጅነት የሚታወቅ ሲሆን በቀጣይም አጠቃላይ የመንገድ ሀብታችንን በሲስተም የማስተዳደር አስፈላጊነት እየታመነበት በመምጣቱ ዘመናዊ የመረጃ ማሰባሰብ ስራ በትኩረት እየተከናወነ ይገኛል።

በተለይ በ 1989 ዓም የተጀመረው የመንገድ ዘርፍ ልማት (RSDP) በከፍተኛ ደረጃ ከተቸገረባቸው ጉዳዮች አንዱ ስለ መንገዶቻችንም ሆነ ስለ ድልድዮቻችን አይነትና ብዛት እንዲሁም የአገልግሎት ሁኔታ መረጃ አለመግኘት መሆኑ የሚታወስ ሲሆን ይህን የቆየ ክፍተት ለመሙላትና በመረጃ አያያዝ ስር ነቀል ለውጥ ለማምጣት በተለይ የድልድይ ሀብት ላይ ትኩረት ተሰጥቶ BMS - Bridge Management System ተብሎ የሚታወቀውን የኮምፒዩተር ሲስተም የማበልፀግ ስራ በራስ ሀይል በተሳካ ሁኔታ ተጠናቅቆ ልዩ ልዩ የሙከራና የስልጠና ስራዎች ከተካሄዱ በሁዋላ በኢትዮጵያ ለመጀመሪያ ጊዜ በሀገር አቀፍ ደረጃ የድልድዮችና የክልሮች ቆጠራና የአገልግሎት ሁኔታ ምርመራ ስራ በ 1998 ዓም ሊካሄድ ችሏል።

የድልድዮችን የአገልግሎት ሁኔታ የመመርመር ስራ በወቅቱ አዲስ የነበረና የዳበረ ልምድም ስላልነበር ተከታታይና ጥልቅ ስልጠናዎችን ለመሆንዲሶች የመስጠት፣ የምርመራ ማንዋሎችንና የመረጃ ሰፍትዌን አጠቃቀም በስፋት የማስተዋወቅ ስራ በማከናወን በአሁኑ ጊዜ ከፍተኛ ቁጥር ያለው ባለሙያ በኢመባና በግሉ ዘርፍ በስራው ተሳታፊ ማድረግ ተችሏል። የቆጠራውና የምርመራው ስራ ስለ ድልድዮቻችን የምህንድስና፣ የመጠንና የአይነት፣ ታሪካዊና አስተዳደራዊ በአጠቃላይ

ማንኛውም ባለሙያና የህብረተሰብ ክፍል ሊጠይቅ የሚችለውን መረጃ ሁሉ ማቅረብ በሚያስችል መልኩ መረጃ ማሰባሰብና ያለውንም መረጃ ወቅታዊ ማድረግን ያካትታል።

ሀገር አቀፍ የድልድዮች ቆጠራና ዝርዝር ምርመራ ስራ በየሰዓት አመቱ በቋሚነት እየተካሄደ ያለ ሲሆን ዘንድሮ ለ5ተኛ ጊዜ በሁሉም ኢመባ በሚያስተዳድራቸው 28 ሺህ ኪሜ መንገዶች ላይ እየተካሄደ ይገኛል። የቆጠራና የምርመራው ስራ እያንዳንዱን ድልድይና ከልሽርት ከመሰረት እስከ መንገድ ሽፋኑ ድረስ በቅርበትና በጥንቃቄ ማየትና መፈተሽ የሚፈልግ በመሆኑ የጉዳዮችንም መጠን መለካትና የሚያስፈልጋቸውንም የጥገና ወይም የማሻሻያ ስራ በቦታው መወሰን የሚሻ አድካሚና በጥንቃቄ የሚሰራ ከመሆኑ አንፃር ከአራት እስከ አምስት ወራት የሚፈጅ ስራ ነው። ይህ ስራ የመንገድ ፈንድ በመደበው በጀት ልምድን ባካበቱና በስልጠና ሂደት ባለፉ የግሉ ዘርፍ አማካሪ መሀንዲሶች ከኢመባ ቅርንጫፍ ዲስትሪክቶች ጋር በመተባበር የሚያከናውኑት ስራ ነው።

ይህንን ስራ በባለቤትነት የሚመራው የኢመባ ይድልድይ ክፍልን ጨምሮ 50 ያህል መሀንዲሶች በስራው ላይ በቀጥታ የሚሳተፉ ሲሆን የሚሰበሰቡ መረጃ ወደ ሲስተሙ ከገባ በሁዋላ በሚከናወነው አናሊሲስ መሰረት የትኛው ድልድይና ከልሽርት ምን አይነት የማሻሻያ ስራ እንደሚያስፈልገው እንዲሁም ለማሻሻያ ስራው የሚያስፈልገው የበጀት ግምት ምን ያህል እንደሆነ ከሚገኘው ረፖርት በመነሳት ተጨማሪ ልዩ ማጣራት በማድረግ በአመታዊ የስራ እቅድ መሰረት ለምህንድስና አገልግሎት ግዢ ዳይሬክቶሬት ይተላለፋል። ይህም አሰራር በቀደመው ዘመን ከነበረው አሰራር በተሻለ ሁኔታ ድልድዮች በጉዳትና በእርጅና በመፍረስ የመንገድ አገልግሎት ከመቋረጡ በፊት እንዲጠገኑ ወይም በአዲስ እንዲተኩ ማድረግ አስችሏል።

እስከ አሁን በተካሄዱት አራት ሀገር አቀፍ የድልድዮች ቆጠራና ምርመራ ስራ መረጃ መሰረት 4300 ድልድዮችና 34000 ከልሽርቶች ኢመባ በሚያስተዳድራቸው መንገዶች ላይ የሚገኙ ሲሆን ከአነዚህም መካከል 26 ከመቶ የሚሆኑት ልዩ ልዩ አይነት የማሻሻያ ስራ የሚፈልጉ በመሆናቸው በጥገናና በመልሶ ግንባታ አመታዊ የስራ እቅድ ውስጥ ተካትተዋል። በያዘነው አመት በህዳር ወር በተጀመረው 5ተኛው ዙር ስራ አዳዲስ መረጃዎች የሚሰበሰቡ ሲሆን ይህም ባለፉት ሶስት አመታት በሀገራችን በተካሄዱ መጠነ ሰፊ የመንገድ ማስፋፋትና ማሻሻያ ስራዎች ምክንያት የተለወጡና አዳዲስ የተገነቡ በርካታ ድልድዮች በመኖራቸውና የስራው መጠንም በተጨማሪም አዳዲስ መንገዶች ልክ የሚሰፋ በመሆኑ ነው።

በማሻሻያ ማስተር ፕላን መሰረት ባለፉት ተከታታይ አመታት በርካታ ድልድዮች የተጠገኑና በአዲስ የተለወጡ ሲሆን በተለይ ከጣሊያን ወረራ ጊዜ ጀምሮ ሲያገለግሉ ለቆዩት፣ ኢኮኖሚያዊ ጠቀሜታቸው ከፍ ባሉ ዋና መንገዶች ላይ ለሚገኙ ጉዳት የደረሰባቸውን ለይቶ ቅድሚያ በመስጠት የጥገናና የመልሶ ግንባታ ስራ በመከናወን ላይ ይገኛል። ሆኖም ግን በድልድይ ጥገናና ግንባታ ስራ ላይ የስራ ተቋራጮች ፍላጎትና ተሳትፎ በልዩ ልዩ ምክንያት አነስተኛ በመሆኑ በድልድዮች የአገልግሎት ሁኔታ ላይ በታቀደው ልክ የማሻሻያ ስራ መስራት ፈታኝ ሆኗል። ይህን ሀገራዊ ችግር ለመፍታት የውስጥና የውጭ አቅምን ከመገንባት አንስቶ ልዩ ልዩ የመፍትሄ ሀሳቦች ለሚመለከታቸው ውሳኔ ሰጪ አካላት ቀርበዋል።

የድልድይ ሀብትን የማስተዳደሩ ስራ ከወቅታዊ ምርመራ ቀጥሎ የማሻሻያ ማስተር ፕላንን በመንደፍ ብቻ ሳይሆን የሀብት መጠንን በገንዘብ የመለካት ስራንም የሚያካትት ሲሆን ኢመባ በሚያስተዳድራቸው ድልድዮችና ከልሽርቶች የገንዘብ ሀብት መጠን ምን ያህል እንደሆነ በየሰዓት ወሩ ለማኔጅመንቱ ሪፖርት ይደረጋል። በአጠቃላይ የድልድይ ሀብትን በየጊዜው በቋሚነት የመመርመርና ዘመናዊ የኮምፒዩተር ሲስተምን በመጠቀምና ወቅታዊ መረጃዎች በመያዝ የማሻሻያ ፕሮግራም ማዘጋጀት እንዲሁም ተፈላጊ ወቅታዊ መረጃዎችን ለጠያቂ አካላት በፍጥነት ማቅረብ መቻል በብዙ ሀገሮች ገና ያልተለመደ አሰራር ቢሆንም በዚህ ረገድ ኢመባ በአፍሪካ ከሚገኙ አቻ የመንገድ ባለቤት ተቋማት ግንባር ቀደምትን ይዟል።

ከዚህ የኢመባ ድልድዮች መረጃ ቋት የሚገኙ አንኳርና ጥቅል መረጃዎች በኢመባ ድረ ገፅ ላይ በየጊዜው ተጠቃሚዎች እንዲያውቁት የሚደረግ ሲሆን በተለይ በመንገድ ዘርፍ ምርመራና ጥናት ላይ የሚሰሩ ባለሙያዎችና የዩኒቨርሲቲ ተማሪዎች ተጠቃሚ እየሆኑ ሲሆን በተለይ በሀገራችን ካለው የድልድይ ባለሙያዎች እጥረት አንፃር ድልድይን በመመርመርና የጥገናና የማሻሻያ የምህንድስና ውሳኔ ለመስጠት በሚያስችል ቴክኒካዊ ጉዳይ ላይ ኢመባ በተግባር የታገዘ ልምድ፣ የእውቀትና የመረጃ ምንጭ ሆኖ በማገልገል ላይ ይገኛል። ከዚህም አልፎ ላለፉት 15 አመታት ኢመባ እየተጠቀመበት ያለውን የድልድዮች አስተዳደር የኮምፒዩተር ሲስተም ከዴቨሎፕመንት የዘመኑ ቴክኖሎጂ ወደፊቀደው ድረገፅ አፕሊኬሽንና አንድ ማእከላዊ የዳታ ሰርቨር የመለወጥ ስራ በራስ ሀይል እያጠናቀቀ ሲሆን በቅርብ ጊዜ ውስጥ ይህ አሰራር ይፋ ይደረጋል። ይህም የድልድይ ሀብት አስተዳደር ዘርፉን ወደላቀ ቀልጣፋና ፈጣን ወደሆነ ከመስክ ላይ የመረጃ አገባብ፣ ሪፖርትና የመረጃ አቅርቦት የሚያሸጋግር ተደራሽነቱንም አለም አቀፍ የሚያደርገው ይሆናል።

በሀገር አቀፍ ደረጃ በመከናወን ላይ የሚገኘው 5ተኛው ዙር የድልድዮች ቆጠራና ምርመራ ስራ ምንም እንኳን ለዚሁ አላማ በሰለጠኑና በተዘጋጁ ባለሙያዎች በኢመባ ቅርንጫፍ ቢሮዎች መሆንና የስራ ሀላፊዎች ክትትል የሚካሄድ ቢሆንም ለስራው መሳካት በመላ ሀገሪቱ የሚገኙ የመስተዳደር አካላትና የህብረተሰቡ ክፍል ግንዛቤና ትብብርን የሚሻ በመሆኑ ድልድዮችና ክልሮች በሚገኙባቸው አካባቢዎች ሁሉ ባለሙያዎቹ ለዚሁ ስራ እንደሚገኝባቸው ታውቆ አስፈላጊው ትብብር እንዲደረግላቸው በዚህ አጋጣሚ መልእክታችንን እናስተላልፋለን።

በኢመባ የድልድይ ሀብት አስተዳደር ቡድን